

KULANKA 9AAD EE ZÚME QORAALKA MUUQAALKA

Qayb ka ah Labo Kaniisadood

Kulankan waxa aan ku baran doonnaa sida ay raacayaasha Ciise Masiix ay u noqon karaan QAYB LABO KANISADOOD ah si ay u dedejiyaan koritaanka oo iimaanka ruuxu uu isugu beddelo magaalo koraysaoo ah-jidh balaadhan oo rumaystayaal ah. Ereyga Ilaaah - waxaan ka baranaynaa imn Qorshihiisa kaamilka ah ee uu naga leeyahay uu yahay inaan u noolaanno sidii qoys ruuxi ah. Kitaabku waxa uu qoyskan uga hadlaa sidii saddex qaab kaniisadood:

- Kaniisadda caalamiga ah -- ururka rumaystayaasha ee kuwii hore, kuwan iyo kuwa iman doona.
- Kaniisad gobo lama magaalo – ururka rumaystayaasha isku magaalo ah ama qayb waddan ka jooga.
- Kaniisad Fudud – ururka rumaystayaasha ee koox yar ahaan ugu kulma dhisme ama guri.

Kooxdan ugu – kaniisaddan aasaasiga ah – waa qoyska ruuxiga ah ee wada nool oo sida ugu fiican iyaga ayaa u shaqeeya marka uu qoyskaasi kulmo oo uu wada shaqeeyo midoo bilo ama sannado ah.

Iyada oo ay sidaas tahay, Ciise wuxuu u tilmaamay in ay si joogto ahu wadaan qoyska ruuxiga ah, ukoriyaan in ay ekaanta Ciise lahaadaan, kuna caawiyaan inay bartan sida loo bilaabo qoyska ruuxiga ah.

Ciise wuxuu na faray – “taga, oo quruumaha oo dhan xer ka dhiga, oo ku baabtiisa magaca Aabbaha iyo Wiilka iyo Ruuxa Quduuskaa”. Haddaba sidee ayey labdan sheey isugu iman karaan - sidee baan uga mid noqon karnaa kaniisad isla markaana u aasaasi karnaa kaniisado cusub – haddee isla hal wakhti?

Cabbir ka qaado kaniisad aasaas ah – oo labo qoys ka kooban. Qayb walbaahi waxa ay ka kooban tahay lammaaneyaalka gaar ah oo gurigooda hoggaamiya. Labo walbaa qayb ayey hal kaniisad ka tahay – waana qoyskooda ruuxiga ah ee socda. Kuwan ayaa ah kuwa ay nolosha la wadaagaan – waana walaalaha iyaga ku dhiirri geliya jacaylka iyo shaqooyinka wanwagaansan.

Balse sidoo kale lammaaneyaashani waxa ay kuwaba si gaarkood ah u bilaabaya qoys cusub oo ruuxi ah. Iyagu ma samaynayaan isla sidii ay u samayn jireen sida kooxda yar, balse waxay ku caawinayaan inay u noqdaan TUSAALAH iyo KALKAALIYE si qoyska ruuxiga ah uu ku bilowdo oo u koro.

Bal tan qiyaas – in hal kaniisadi ay bilowday afar kaniisadood oo cusub isku hal wakhti. Waa tan sida dhakhsiyaha leh ee uu Ilaah u koriyo qoyskiisa. Waa sida ay kaniisaddu ku saa'idiso xawaaraheeda.

Kulankeennii hore waxaan ku soo aragnay TABABBARKA WAREEGGA AH - TUSAALAH, KALKAALIN, ILAALIN iyo KA TEGID oo waxaan og nahay in labada weji ee ugu horreeya – ee TUSAALAH iyo KALKAALIDDU ay ahaayeen kuwo ay tahay in so dhakhso ah loo qabto - si raaceaasha rumaysadkoodu ugu koro caafimaad qab.

Sidaas daraaddeed maxaa ku kala dhaca kaniisaddii asalka ahayd iyo afarta kaniisadood ee kale ee la bilaabay?

Sii wada inaad caawisaan idinkoo Tusaalaynaya oo Kalkaalaya lammaaneyaashan (kaniisaddii salka ahayd) isla sidii ay ay kaniisaddan cusub u caawiyeen oo ah (faracii koowaad) si ay iyaguna u bilaabaan Tusaalayn iyo Kalkaalind oo u sameeyaan (farac labaad).

Afartaan kaniisadood ee cusub (faraca koobaad), waxa ay lammaaneyaashii (kaniisaddii aasaaska ahayd) u bilaabaysaa wejigii ILAALINTA - iyaga oo isha ku haynaya horumarka kaniisadaha cusub oo ku kor meeraya Tusaalaynta iyo Ilaalinta kaniisadaha kale ee cusub (faraca labaad) oo bilaabaya in ay iskood u caawiyaan.

Dadka badankood awood u lahaan doonaan in ay Tusaale iyo Kalkaal u noqdaan wax ka badan qoys kale oo ruuxi ah isku hal mar. Balse korjoogeyaal ayey u noqon karaa si ay kaniisadaha u koriyaan oo ay ugu xidhmaan kuwa hagayaasha u noqonaya.

Tan macnaheedu waxaa weeye – koox yar oo kaliisad ah – ayaa waxa ay qayb ka noqon karaan ar ah isla hal wakhti. Kuwaasu waa midho aad u badan.

Haddaba maxaa dhacaya mara kaniisadahan oo dhan ay koraan oo ay bilaabaan kaniisado cusub oo soo saara kaniisado kale oo cusub? Siday isugu xidhnaan karaa? Siaan noloshii laga rabay qoyska ruuxiga ah?

Jawaabtu waxaa weeye in in kaniisadahan yaryari ay yihiin sida unugyada jidhka ku dhex koraya oo yeelanaya shabakad isku xidhan oo magaalada ka jirta ama kaniisad goboleed.

Kaniisaduhu way isku xidhan yihiin. Waxa ay wadaagaan dheecaan DNA oo ruuxi ah. waxa ay dhammaan isugu xidhan yihiin isla sidii qoyskii koowaad ee batay.

Oo imminka -- haddii hagistu toosnaato- waxa ay isugu imanayan inay hal jidh oo weyn weligood ahaadaan.